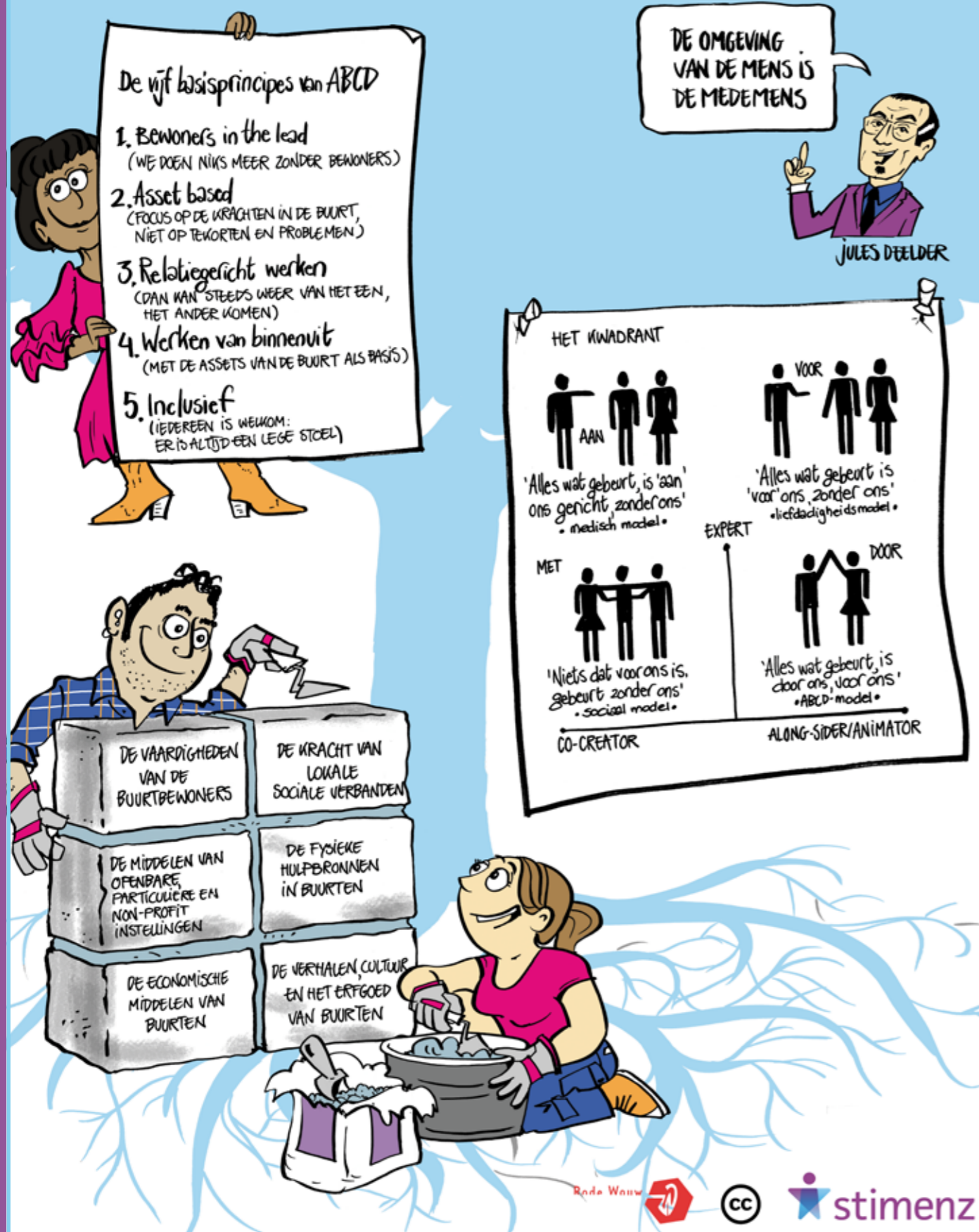

*Verantwoording inzet medewerkers Stimenz,
De Maten, Metaalbuurt en dorpen, 2024*

Samen werken aan sterke buurten

November 2024

SAMEN ZORGEN WE VOOR STERKE WORTELS

VOORWOORD

Ontdekken, verbinden, mobiliseren, onderhouden

Veel kernachtiger dan in bovenstaande titel kunnen we het werk van onze buurtwerkers in de wijken en de opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen niet samenvatten. Ze zijn in de buurt, dichtbij mensen. Aanwezig, vasthoudend. Op vaste plaatsen en tijden. Met hun inzet, en die van partners, wakkeren ze vuurtjes aan bij inwoners die niet uit zichzelf ontstaan; voor meer gemeenschaps- en buurtkracht. Ze gaan gesprekken aan. Als nieuwsgierige gasten. Om te horen wat mensen belangrijk vinden in hun buurt en waar ze voor in de benen willen komen. Zoals buurtwerker Ilonka in de Dreven. De woningcorporatie had het idee dat er van alles in de buurt speelde en vroeg Ilonka om eens bij de bewoners langs te gaan. Niet om te vragen of ze last hadden van de overlast in de buurt, maar om koffie of thee te drinken. Om zo te ontdekken wat buurtbewoners met haar wilden delen. Veel, zo bleek al snel. Vooral dat ze ontmoeting misten en ook dat ze het rondom de flats vaak een rommeltje vonden. Ilonka nam deze punten niet mee als behoeften van bewoners, om het zelf voor de bewoners op te gaan lossen. Vijf bewoners hadden haar namelijk verteld dat ze zelf wel met een koffieontmoeting aan de slag wilden. En er bleken al wat bewoners te zijn die afval prikten. Dat laatste gegeven viel samen met wat andere ontwikkelingen in de buurt. Het leidde uiteindelijk onder andere tot de organisatie van een Afvalfestival. En van het een, kwam het ander.

Het laat in een notendop zien wat werken aan buurtkracht behelst. We zetten daarvoor de vijf principes van Asset Based Community Development (ABCD) in. Bewoners aan het roer. Als zij benoemen wat ze belangrijk vinden en ermee aan de slag willen gaan, is dat duurzamer dan wanneer professionele organisaties het doen. Bewoners worden niet afhankelijk van professionals, maar zijn zelf makers van hun leefomgeving. We werken relatiegestuurd in plaats van taakgericht. Daar

horen alledaagse nieuwsgierige gesprekken bij, zoals buurtwerker Ilonka ze voerde. Geen gesprekken die heel gericht, en alleen maar, over overlast gaan. Was dat wel gebeurd, dan was er nu geen koffieontmoeting in de buurt geweest. En geen idee voor een buurttuin ontstaan. We werken plaatsgebonden; niet het uitrollen van een plan in alle wijken, maar in iedere buurt opnieuw ontdekken wat bewoners er belangrijk vinden. We werken asset based. Niet wat bewoners mankeren of tekortkomen is leidend, maar het geloof dat iedereen, en iedere buurt, van alles te bieden heeft. Als je het maar wilt ontdekken. En daarbij is iedereen welkom! In de Dreven begon het met aanbellen. Met gesprekken die tot ontmoetingen en activiteiten leidden. Er is inmiddels van alles gebeurd en ontstaan. Bij bewoners, winkeliers, op straat en in een WhatsApp-groep. U leest het bij de praktijkvoorbeelden in deze publicatie. Door voortdurend te werken aan aanleidingen voor ontmoeting en te verbinden wat zich in die contacten aandient, leren mensen elkaar kennen. Ze ontdekken wat ze delen en elkaar te bieden hebben. En gaan met elkaar aan de slag. Daar waar nodig, weten we inwoners te verbinden met relevante informele of formele organisaties, zodat zij ook als individu krachtiger worden. Onze buurtwerkers versterken en onderhouden wat er ontstaat.

Deze verantwoording is opnieuw een tussenstand en geen eindpunt. Omdat de samenleving nooit start en nooit af is. *A community is always becoming.* Werken aan buurtkracht is geen interventie of project, maar een veranderstrategie. Als de gemeenschap niet aan het roer van een verandering staat, zijn er steeds weer nieuwe projecten van professionals nodig. Met een tijdelijk effect. Onze medewerkers zetten in op de basis, op het samenleven. Op wat er allemaal in een buurt aanwezig is en wat er tussen buurtbewoners aan collectieve kracht kan ontstaan. En daar waar nodig leggen we verbindingen met partnerorganisaties. Zolang bewoners elkaar maar kunnen ontmoeten, ontstaat buurtkracht. Dat betekent dat er plekken en activiteiten nodig zijn waar mensen elkaar kunnen leren kennen. Dan kan van het een het ander komen.

Stimenz

Werken aan buurtkracht

WERKEN AAN BUURTKRACHT

Gemeenschaps- vorming en -versterking

Asset Based Community Development is wereldwijd de meest uitgewerkte vorm van community building: het vormen en versterken van gemeenschappen, vanuit de overtuiging dat deze het beste in staat zijn zelf te bepalen wat belangrijk is voor hun leefomgeving. En oplossingen voor vraagstukken alleen duurzaam zijn als gemeenschappen in the lead zijn en ze zelf dragen. Deze overtuiging wordt inmiddels gestaafd door een almaar groeiende hoeveelheid (internationaal) onderzoek. Toch zijn er nog wat misverstanden over deze manier van werken die direct raken aan de inzet van onze medewerkers.

Geen methodiek, geen interventie, maar een andere rolopvatting

Het eerste is dat we geen lineair stappenplan volgen van probleemsignalering naar oplossing. Een buurt of dorp is geen machine die het blijft doen als je maar steeds repareert wat stuk is. Of een gebouw dat je volgens een strakke planning en een inventarisatie van de materialen en mensen die nodig zijn, kunt bouwen. We beschouwen de buurt als een ecosysteem, een bos, waarin alles met elkaar in verbinding staat. In een gemeenschap is niet iedereen direct met elkaar verbonden, maar indirect en via-via wel. Als er veel onderlinge contacten zijn, is dat goed voor de gemeenschap in totaal én voor de individuele bewoners. Zo'n gemeenschap is veerkrachtig. Als er iets ernstigs gebeurt, kan zij als het ware terugveren, zich herstellen. Ook als een persoon geen antwoord heeft op problemen, dan heeft de gemeenschap als geheel dat vaak wel. Er zijn mensen die over de hele buurt contacten hebben en mensen die vooral in hun eigen straat de weg weten. Zo'n combinatie zorgt ervoor dat bijna iedereen in de wijk snel bereikt kan worden als er iets aan de hand is. Cruciaal zijn ontmoetings-

plekken en ontmoetingen. Zodat mensen elkaar tegen kunnen komen en leren kennen. Dat is waar onze buurtwerkers en collega's in de dorpen aan werken. Ze ontdekken zo wat er in een buurt is, om dat vervolgens te verbinden en te mobiliseren. Zodat mensen wat met elkaar gaan doen. Omdat 'doen' de brandstof van een gemeenschap is.

Deze manier van werken kent geen start en is nooit af. A community is always becoming. Maar het bouwen aan gemeenschappen is steeds het doel en een waarde in zichzelf en daarmee een instrument voor beleid. Door ondergronds te verbinden, groeit de gemeenschap van onderop en verstevigt het sociaal weefsel tussen mensen. Hoe dat groeit en dat het groeit blijft vaak onzichtbaar, maar je merkt het altijd in een buurt. Vraag na een jaar aan mensen in een buurt waar wordt gewerkt vanuit de ABCD-principes wat er is veranderd, dan krijg je te horen dat meer mensen elkaar gedag zeggen. Dat er meer gesprekjes zijn tussen mensen in de supermarkt. Dat ze zelf meer mensen bij naam kennen. Ben je als bewoner betrokken (geraakt) bij wat er is ontstaan aan reuring, dan kun je ook nog vertellen dat er meer activiteiten zijn. Dat er voor het eerst iets met Burendag is georganiseerd door bewoners. Dat er een Nieuwjaarsborrel was en er op verschillende plekken in de buurt informele koffiemomenten zijn. Om dit op een plek in de Metaalbuurt boven tafel te krijgen, hebben we, als eerste vingeroefening en heel in het klein, geëxperimenteerd met het instrument de Straatbarometer. Het resultaat staat op *pagina 20* onder Pas op de plaats-gesprekken. Ook zijn er dit jaar meerdere Pas op de plaats-gesprekken gevoerd door bewoners.

Onze collega's in de wijken en dorpen trekken lijntjes tussen mensen, ondergronds, onzichtbaar, door een context voor ontmoeting te creëren. We doen dat op plekken waar we kansen zien en vuurtjes kunnen aanwakkeren. Door inwoners te verbinden en weer aan het stuur te krijgen in hun eigen buurt, werken we ook aan het verminderen van diverse ondersteuningsvragen. We zien dat bijvoorbeeld in de Violieren, waar mensen weer zelf naar elkaar omkijken. En bij bewoonster Gerda in de Metaalbuurt die weer onder de mensen is gekomen en minder afhankelijk is van

professionele hulpverlening. Ons werk is gericht op betekenisvol en duurzaam contact tussen mensen. De inzet die we plegen is en blijft nodig. De mate waarin dat nodig is, varieert.

Mensen doen van alles in sociale verbanden. In ons werk draait het niet om wát er met mensen gebeurt, maar wat er tússten hen kan ontstaan. Onze buurtwerkers leggen hun werk en wat ze doen daarbij voortdurend langs de ABCD-principes, the Big Five van ABCD. Deze vormen de leidraad voor hun handelen.

The Big Five

Bewoners in the lead
'door bewoners, voor bewoners'

Asset based
'focus on what's strong,
not on what's wrong'

Relatiegericht
'first contact, then content'

Iedereen is welkom
'voor wie is de lege stoel?'

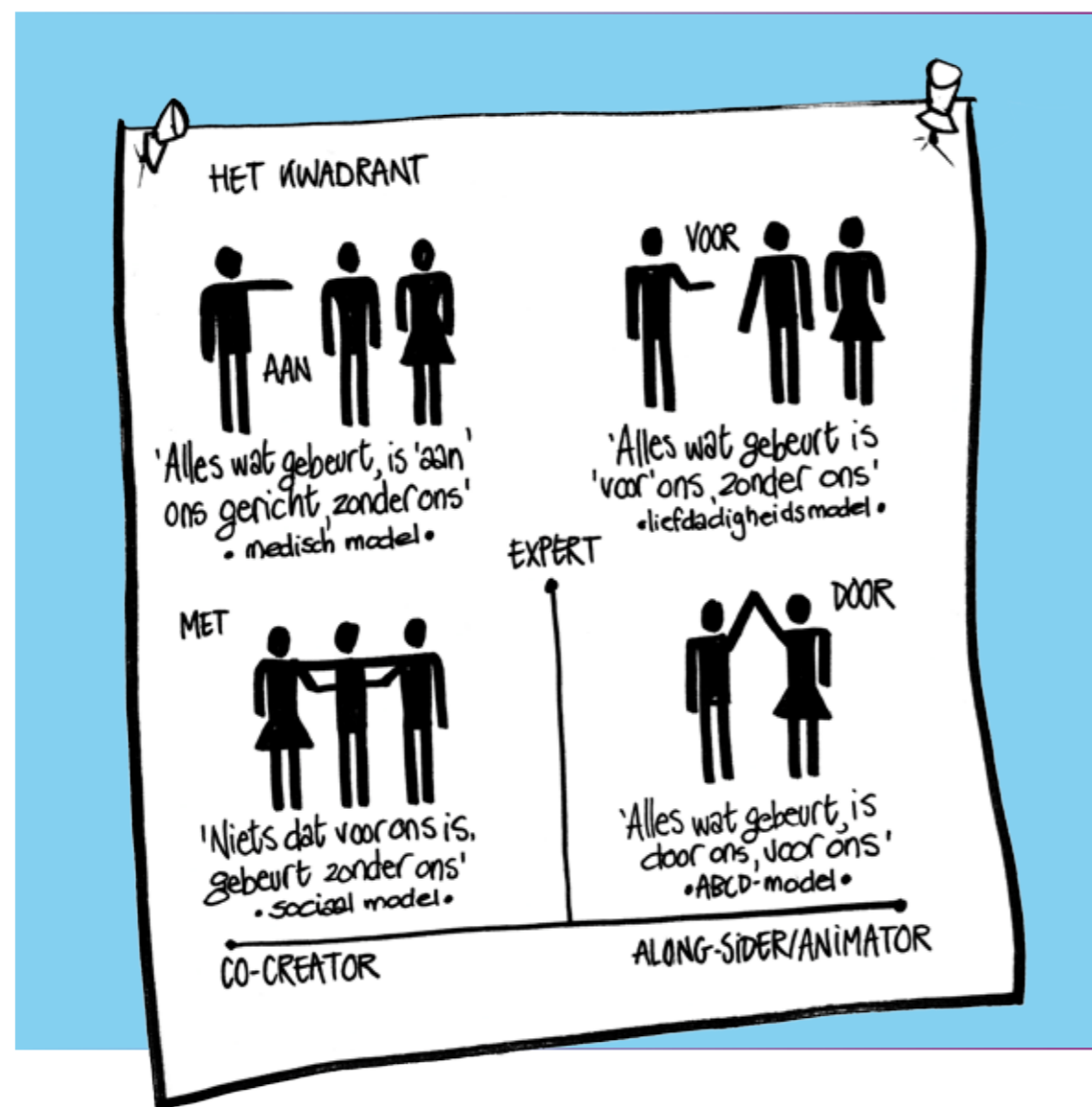

Place based
'if you know one community,
you know one community'

Inzet is primair gericht op ontmoeting en verbinding

Onze buurtwerkers zijn primair gericht op het verbinden van bewoners. Niet op wat er mét, maar wat er tussen hen gebeurt. Ze zijn ook het eerste aanspreekpunt voor inwoners. De opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen houden zich daarnaast nog bezig met overkoepelende

regelzaken zoals de samenwerking met partners als woningcorporaties, zorgaanbieders, wijkagent en gemeente, en zijn daarmee ook meer maatschappelijk en politiek gericht. In deze opdracht zijn zowel onze buurtwerkers in de wijken als de opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen bezig met het mogelijk maken van ontmoeting. In flats, op straten, in buurten en dorpen. Ze verbinden wat ze er ontdekken en versterken wat er ontstaat als mensen samen voor iets wat ze belangrijk vinden in de benen komen. Zo vormen en versterken ze gemeenschappen.

Onze medewerkers streven naar 'door': door bewoners, voor bewoners. Bewoners zijn leidend, onze medewerkers dienend. Dat betekent niet dat ze op hun handen moeten zitten en afwachten tot bewoners wat willen doen. Het is geen passief proces, maar hard werken. Het is aanbellen bij mensen en eindeloos 'professioneel koffie- en theedrinken'. Het is (groepen) mensen met elkaar verbinden, mensen in de benen krijgen en hen versterken in wat ze zélf willen doen. Het is je positie dichtbij bewoners benutten om het samen leven weer in beweging te krijgen, waar het is vastgelopen. Een mooi voorbeeld is dat van de Haere (zie pagina 12). Vervolgens is het sociaal onderhoud plegen, want samenleven gaat niet vanzelf en is nooit klaar. Er ontstaat altijd gedoe tussen mensen. Dat betekent dat je in de buurt bent en blijft – passend bij wat nodig is om het vuurtje aan te houden. Maar bij alles wat je doet, zijn bewoners in *the lead*. Of ze raken dat steeds meer. Als professional sta je met een reden in een buurt, maar zonder agenda, los van inhoud. Het vraagt voortdurende reflectie op de eigen rol om dit te bewaken. Drie vragen helpen daarbij:

- 1 Wat kunnen bewoners zelf (door bewoners, voor bewoners)?
- 2 Wat kunnen ze zelf, maar met wat ondersteuning van buitenaf (door bewoners, met andere partijen)?
- 3 Waar hebben ze echt anderen voor nodig (voor bewoners)?

Vanuit deze volgorde beslissen bewoners steeds zélf wat ze samen kunnen en waar ze aanvullend iets van anderen nodig hebben. Bijvoorbeeld van onze medewerkers, of van andere organisaties. Die volgorde is zo van belang, omdat alles wat gemeenschappen zelf te bieden heb-

“Buurwerkers plegen sociaal onderhoud. Samenleven gaat niet vanzelf en is nooit klaar. Er ontstaat altijd gedoe tussen mensen. Dat betekent dat je in de buurt bent en blijft – passend bij wat nodig is om het vuurtje aan te houden”

ben, snel ondergesneeuwd raakt in samenwerken vanuit 'met'. Het is zaak voor onze medewerkers om bewoners in *the lead* te houden en zich te focussen op ontmoeting en verbinding. Dat is niet eenvoudig. Door hun positie, dichtbij bewoners, krijgen ze van professionele partners regelmatig de vraag om deel te nemen aan overlegstructuren of informatie, signalen en behoeften bij bewoners op te halen. Het vraagt voortdurend reflecteren op de eigen rol en taak: ontmoetingen en verbinding mogelijk maken en mensen samen in de benen krijgen. Het voorbeeld van de Wereldkeuken (pagina 13) is een mooi voorbeeld van hoe dat werkt.

De praktijk van de buurtwerkers: wat er is gebeurd en veranderd in de wijk

DE PRAKTIJK VAN DE BUURTWERKERS: WAT ER IS GEBEURD EN VERANDERD IN DE WIJK

De buurtwerkers in de wijken en de opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen richten zich, ieder vanuit hun eigen rol, primair op het proces tussen bewoners. Het vormen en versterken van gemeenschappen. Daar schuilt de ware potentie van community building: dichtbij zijn, contact maken, ontdekken wat de buurt allemaal te bieden heeft aan assets, om die te versterken, verbinden en onderhouden. Daarbij zijn er vooraf activiteiten en beoogde resultaten benoemd. Onderstaand bespreken we wat er is gebeurd en veranderd in de wijk. Dat doen we aan de hand van aansprekende voorbeelden.

Asset mapping

Asset mapping is het onzichtbare, zichtbaar maken. Je maakt als buurtwerker zichtbaar wat een gemeenschap en een wijk te bieden hebben. Wat er al is. Aan gaven, vaardigheden en passies, maar ook aan verlangens. En, in fysiek opzicht, aan welke plekken belangrijk zijn, welke ondernemers en informele en formele organisaties er actief zijn en wat de verhalen en cultuur van een wijk zijn. Ieder contact geeft onze medewerkers meer inzicht in welke assets er zijn. Of ontbreken, zodat ze er aanvullend aan kunnen werken.

Uit de praktijk van onze medewerkers

Omkijken naar elkaar: geven wat je elkaar te bieden hebt

In het appartementencomplex de Violieren organiseerden Mooiland en Stimenz een 'Coffee on Wheels'. Een koffie pop-up om met elkaar in gesprek te raken, zodat mensen elkaar beter leren kennen en er van alles kan ontstaan. In de gesprekken in het 55+-complex bleek dat veel burens elkaar al weten te vinden. Zoals Suzan en haar buurvrouw, die elkaar door een operatie beter leerden kennen. De buurvrouw bood aan om voor de dieren van Suzan te zorgen toen zij dat tijdelijk niet kon. Het contact groeide uit tot een vriendschap. Zo weten meer burens elkaar

goed te vinden, voor anderen is dat wat lastiger. Het koffiemoment was voor bewoners hét moment om eens een langer praatje te maken met burens. Het mondde uit in de actie 'Omkijken naar elkaar in de Violieren' dat een verdere boost moet geven aan buurtcontact. Dat draagt bij aan saamhorigheid en langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Suzan heeft in het contact met haar buurvrouw ervaren hoe en dát het werkt. Samen met andere bewoners is ze opgestaan om zich hard te maken voor het omkijken naar elkaar. Met twaalf andere bewoners hebben ze het idee verder verkend. Uiteindelijk zijn acht bewoners van start gegaan, met Suzan als verbinder. In korte tijd is het groepje gegroeid naar twaalf. Als ze een hulpvraag hebben, stellen ze die aan Suzan. Suzan heeft assets van bewoners in kaart gebracht en bekijkt steeds welke bewoner iets voor een ander kan betekenen. Vervolgens maakt ze de match. Bijzonder is dat de groep van twaalf elkaar hierdoor beter heeft leren kennen en elkaar daardoor onderling beter weet te vinden. Waardoor Suzan als verbinder lang niet altijd meer nodig is. Er wordt meer vanzelfsprekend naar elkaar omgekeken. Het praatjes maken, met lekkere koffie, gaat door. Dat is namelijk het belangrijkste voor de mensen in de Violieren.

Soep met liefde in Beekbergen

Bij ontmoetingsplek de Hoge Weye in Beekbergen wordt twee keer per week gekookt. Dat is zo succesvol, dat er inmiddels een wachtlijst is. Onze medewerkers kwamen via het Leger des Heils in contact met een bewoner die dat niet alleen jammer vond, maar er ook iets aan wilde doen. Daaruit is Soep met Liefde ontstaan. Door bewoners, voor bewoners. Verzorgd door twee bewoners die graag koken. Een Turkse dame die hier nog niet zo lang is en meer contacten wil, want haar wereld is momenteel heel klein. En Jaap, een bewoner die ook graag kookt. Ze maken samen soep voor de mensen die in de Hoge Weye zijn. Mensen hoeven zich niet aan te melden. Bewoner Niek, die ook een grote rol speelt in het Noaberfestival, deelt met zijn vrouw in het dorp de soep uit die overblijft. Daarnaast is Niek gastheer; hij maakt een praatje met iedereen, aan de deur.

“Als buurtwerker ben je nieuwsgierig en altijd aan het ontdekken. Op zoek naar haakjes, van waaruit er dingen tussen mensen kunnen ontstaan”

Altijd op zoek naar haakjes om verbindingen te maken

Als buurtwerker ben je nieuwsgierig en altijd aan het ontdekken. Op zoek naar haakjes, van waaruit er dingen tussen mensen kunnen ontstaan. Groot en klein. Een buurtwerker ontmoette in de buurt een vrouw. Ze bleek zangeres te zijn. Ze kon niet aansluiten bij activiteiten, maar is door de buurtwerker wel verbonden met het Kleurrijk Ontmoeten in de Maten-festival. Daar heeft ze opgetreden. Ze heeft inmiddels een solovoorstelling ontwikkeld. Een zoon van een buurtbewoner was enorm enthousiast over het thema circus. Zijn ideeën zijn uitgegroeid tot een buurtfeest met dit thema. Een andere jongen in de buurt is heel goed met houtbewerking. Hij is nu de houtbewerker van de buurt en maakt wat er maar nodig is. Bijvoorbeeld een bord voor een festival. Een kunstenaar die van alles wilde doen is verbonden met het Theehuis waar ze van alles doet. Een man die kok bleek te zijn wil soep voor de wijk gaan koken. Door slecht weer is het tot twee keer toe niet doorgegaan, maar het gaat ervan komen. Twee bewoners zijn aan elkaar gekoppeld op basis van hun liefde voor spelletjes. Ze spelen nu wekelijks spelletjes met elkaar. Dan nog het Trefpunt. Dat liep niet zo lekker meer. Een aantal mensen dat er al kwam, wilde er toch nog energie in steken. Nu zijn ze met zes nieuwe mensen en zijn er drie oude mensen teruggekomen. En is de Koffieclub weer in ere hersteld.

Verbinden, versterken en onderhouden

Door letterlijk en figuurlijk in de buurt te zijn, kunnen onze medewerkers contact maken, relaties opbouwen en inzicht krijgen in assets in de wijk. Vervolgens verbinden ze die met elkaar. Daardoor ervaren mensen wat ze delen en elkaar, als groep, te bieden hebben. Wat ze samen voor elkaar kunnen krijgen. Wat hun collectieve kracht is. En hoe ze deze kunnen benutten. Dat vergroot de veer- en draagkracht van gemeenschappen.

Uit de praktijk van onze medewerkers

Bewoners werken aan hun woonwijk de Haere

Het beeld bij woonwagenkamp de Haere is niet heel positief. Er is veel overlast, de gemeente vond de situatie lastig en vroeg onze medewerkers of ze iets voor de bewoners konden betekenen. Ze zijn er op af gegaan. Het bleek een pluspunt dat ze niet van de gemeente waren. Ze voerden gewone alledaagse gesprekken met bewoners, vooral vrouwen. Met een van hen ontstond al snel een vertrouwensrelatie. Ze vertelde, in eerste instantie anoniem, hoe het eraan toe gaat op het kamp. En bevestigde deels het beeld dat er van het kamp en de bewoners bestaat. Onze medewerkers nemen deel aan werkgroep de Haere, waar niet mét, maar over het kamp wordt gesproken. In die groep stelden ze een vraag: wat nou als we het kamp gewoon als woonwijk gaan zien? Momenteel halen we het vuil er niet op, er is geen ontmoetingsplek en de jeugd heeft niks te doen. Feitelijk laat ‘het systeem’ het kamp maar een beetje gaan. Ondertussen kregen onze medewerkers, via de vrouw met wie ze goed contact hadden, toegang tot anderen in de gemeenschap. Ze raakten met meer bewoners in gesprek. En zo kwam van het een, het ander. De mensen gaven aan wat ze belangrijk vonden en wat ze zelf wilden doen. Nu is er een voetbalkooi, een speeltoestel en een tafeltennistafel. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een ondergrondse container, het groen wordt door de be-

woners zelf bijgehouden en er zijn hekjes om de tuintjes gezet zodat auto’s er niet meer doorheen rijden. De vrouw met wie ze contact hebben, is heel actief. Ze is langs deuren gegaan, om handtekeningen op te halen als ergens draagvlak voor moest zijn. Ze regelt van alles. Doordat onze medewerkers daar contact hebben gezocht en relaties zijn aangegaan in plaats van taakgericht aan de slag, is er beweging gekomen. De bewoners hebben zelf het besef gekregen dat er iets kan en dat ze daar zelf een rol in kunnen spelen. De volgende stap in dit proces is dat onze medewerkers scherp op hun rol moeten blijven. Niet in de positie moeten komen dat ze tussen de bewoners en de gemeente in blijven staan. “Als er een gesprek nodig is, is dat tussen de gemeente en de bewoners. Niet wij namens de bewoners of de gemeente.”

Wereldkeuken: van het een komt het ander

Bewoner Nicole heeft een burgerinitiatief. Ze geeft taalles aan nieuwe Nederlanders. Uiteindelijk gebeurt er in de groep altijd meer dan alleen taalles. Er is een hechte groep vrienden uit ontstaan. En het idee voor een Wereldkeuken. Iedere deelnemer heeft wat meegenomen uit de keuken van het eigen land van herkomst. De buurtwerker heeft de buurt erbij uitgenodigd om elkaar, en elkaars cultuur, beter te leren kennen. Het leverde mooie, open gesprekken op, die normaal niet snel worden gevoerd. When you eat together, you stick together. En van het een kwam weer het ander. Een wat eenzame dame is naar de Wereldkeuken gegaan en is daarna, als vrijwilliger, zelf taalles gaan geven. Op een andere plek in de buurt heeft de buurtwerker verschillende

vrouwen aangemoedigd ook naar de Wereldkeuken te gaan. Ook zij zijn daarna in het bewonersinitiatief van Nicole gaan meedoen! De buurtregisseur heeft allerlei actieve bewoners die aan andere initiatieven zijn verbonden, uitgenodigd mee te eten en te doen. Dat leverde weer de nodige kruisbestuiving op. Maar ook het gedeelde gevoel dat er van alles in de buurt gebeurt en in beweging is. Bij de buurtwerkers is het idee ontstaan om komend jaar meer op die kruisbestuiving tussen initiatieven te gaan zitten.

Noaberfestival Beekbergen

De dorpswerkers kregen een signaal vanuit de gemeente over Beekbergen. Een bijzonder dorp, met veel instanties, zoals het COA, Pluryn en Iriszorg, en hun bewoners en cliënten. Was het dorp nog wel van de Beekbergenaren? De medewerkers hebben in eerste instantie kennisgemaakt met alle organisaties. Ontdekt wie er wonen, wie ondersteuning krijgen van al die instanties. In die gesprekken bleek dat de bewoners en cliënten van deze instanties zich niet welkom voelen in het dorp. Er is geen verbinding, terwijl de mensen dat wel graag willen. Het leidde tot het eerste Noaberfestival, nog georganiseerd door Stimenz, Pluryn, Iriszorg, COA, de dorpsraad en scholen. Met als doel meer begrip voor elkaar, elkaar ontdekken, iedereen is welkom! Bij de voetbalclub kon het voor niks. Er kwamen maar weinig dorpsbewoners. Voor de bewoners en cliënten van het COA en de zorgorganisaties was het wel een succes. Maar de medewerkers wilden meer verbinding met het dorp. Een festival gedragen door bewoners. Geen feestje van organisaties. De vraag was: willen de dorpsbewoners dit eigenlijk wel?

Onze medewerkers kwamen via haakjes uit eerdere ontmoetingen in contact met bewoners Niek en Samira. Samira kenden ze nog van een oliebollenactie eerder het jaar. Niek is van de ideeën, Samira is praktisch ingesteld. Ze maakt zo een draaiboek en een PR-campagne. Ze verschillen nogal, hij is wat ouder, zij een jonge moeder. Ze hadden elkaar anders nooit ontmoet. Het vuurtje was aangewakkerd. Onze medewerkers vormden een groepje met Niek en Samira. Ze

“De bewoners gaven aan wat ze belangrijk vonden én wat ze zelf wilden doen”

werken aanvullend op alles wat de bewoners doen. Allerlei organisaties en ondernemers wilden aanhaken. Niek heeft een speurtocht voor het tweede Noaberfestival georganiseerd en daar alles zelf voor geregeld. Samira schreef een plan en bedacht allerlei PR-acties. Er gingen berichten naar kranten, in Facebookgroepen en buurtapps en er werden deur-aan-deur flyers bezorgd. De andere organisaties werkten ook aanvullend mee. Zij maakten bijvoorbeeld flyers, een groot spandoek en hapjes. Onze medewerkers legden vooral verbindingen en zorgden voor wat financieel nodig was.

Er gingen meer bewoners meedoen en die kenden ook allemaal weer iemand die iets wilde doen. Het werd steeds meer van de Beekbergenaren. Het was nu op een andere locatie, midden in het centrum, tegenover de AH, op het schoolplein. Mensen kwamen langs, raakten enthousiast en haakten aan. Het was lekker weer en er was van alles te doen. Muziek, Oudhollandse spelletjes, een rommelmarkt, de fiets-speurtocht van Niek. En bewoners kregen bonnen voor gratis poffertjes, ijs, drinken en hapjes. Door deze dag zijn er mensen aangehaakt bij de ontmoetingsplek Hoge Weye. Mensen in het dorp herkennen onze medewerkers nu en weten ze te vinden. Ze hebben positie gekregen in het dorp en kunnen nu ook aanhaken bij informele koffiemomenten van bewoners. Daar kunnen ze weer relaties aangaan, haakjesgesprekken voeren en mensen verbinden.

Positieve reuring in de Dreven

In de Dreven vroeg de woningcorporatie onze buurtwerker om een kijkje te nemen in de wijk. Het idee leefde dat er van alles speelde. Per brief werden bewoners op de hoogte gebracht dat ze kwam kennismaken. Kennismaken, blanco dus. Geen gesprek over overlast, maar een alledaags contact, als een nieuwsgierige gast. Door een aantal bewoners werd ze meteen binnengehaald. In een flat met 50 adressen misten bewoners vooral een ontmoetingsplek. Daarnaast gaven ze aan veel overlast te ervaren van de rommel rondom de flat. Daar ontstond het idee om een koffiepunt te organiseren. Een leegstaand winkelpand

kon voor een middag worden 'geleend'. Het inrichten lukte prima met meubilair van de kringloop. Het idee sloeg dermate aan dat er een groepje van vijf bewoners opstond dat ermee verder wil gaan, op een andere plek. Dan de ervaren overlast door afval. Onze buurtwerker kwam er in de gesprekken achter dat een aantal bewoners al afval prikt in de buurt. De buurtregisseur kende weer een groep scholieren die iets wilde doen. Uiteindelijk kwam een en ander samen in een Afvalfestival, waarbij bewoners zelf bijvoorbeeld een milieustraat hebben gemaakt. En van het een, kwam het ander in de Dreven. Want onze buurtwerker begon bij een flat, maar ze raakte ook in gesprek met bewoners van andere flats. Daar bleek ook interesse om van alles samen op te gaan pakken. Inmiddels is er zo een Whatsappgroep ontstaan die groeiende is. In die groep kijken mensen naar elkaar om en wordt lief en leed gedeeld. Zo is er geld ingezameld om iets te kunnen doen voor de nabestaanden van een overleden bewoner. Maar er gebeurt veel meer. Mensen in de buurt ruimen regelmatig spontaan op, bellen bij elkaar aan, durven elkaar beter aan te spreken als er iets speelt en gaan bij elkaar op de koffie. Inmiddels is er iedere 14 dagen Buurtkoffie op een voetbalveld, nu nog verzorgd door Stichting Present met vrijwilligers uit andere buurten. De vijf vrouwen van de koffi club die is ontstaan, gaan daar nu ook bij meedraaien. Uit een van deze koffiemomenten ontstond ook het idee voor een buurtmoestuin (zie Aansluiten bij ritme en tempo van bewoners).

De VisMaten

Als buurtwerker breng je mensen niet alleen maar samen om het 'samen zijn'. Het is niet zomaar koffiedrinken, het is professioneel koffiedrinken. Dat betekent dat het uiteindelijke doel is dat mensen samen iets gaan doen. Dat is de brandstof van gemeenschapsvorming. Niet iets doen wat een ander voor ze verzint, maar iets doen op basis van hun eigen haakjes, de dingen die ze zelf belangrijk vinden en graag doen. Onze buurtwerkers en collega's van Don Bosco vingen in een aantal gesprekken op dat er interesse was om samen te gaan vissen. Omdat er veel verlangens was, maar nog weinig organisatie-

initiatief bij bewoners, hebben onze buurtwerkers en Don Bosco samen de handen ineengeslagen om een eerste visactiviteit te organiseren. Met als bijvangst dat het de onderlinge samenwerking versterkt. Jong en oud kwamen bij elkaar om te vissen. Ze werden ook op de vijvers gespreid, niet alleen op leeftijd, maar ook op ervaring met forelvisen. Daardoor ontstonden er mooie contacten en gesprekken en werd er het nodige van en aan elkaar geleerd. Na afloop gaven alle deelnemers, desgevraagd, aan dat de activiteit moest blijven bestaan. De middag mondde uit in een gezamenlijke Whatsappgroep, een Instagram-pagina, logo en een naam voor het ontstane clubje: de VisMaten.

“De activiteit bood een geweldige kans om samen te komen, te ontspannen en van de natuur te genieten. Voor velen was het niet alleen een moment om even los te komen van de dagelijkse routine, maar ook om nieuwe mensen te ontmoeten en ervaringen te delen.”

(reactie deelnemer)

Van het een, komt het ander

De Kap wilde iets doen in de dorpen. En vroeg onze medewerkers of ze iets wisten. Er zijn de nodige 65-plus woningen in Beekbergen. Met tuinen die er niet goed uitzien. De woningstichting had een club die daar vrijwilligerswerk wilde doen. Onze werkers gingen daar met hun koffiekar bij staan, om in gesprek te komen met de bewoners, op zoek naar haakjes. Een van de tuinbezitters was Jan-Willem. Die waren ze al eerder tegengekomen in het ontmoetingscentrum. Niemand kreeg contact met de buurman van Jan-Willem, een man die geïsoleerd leeft en zichzelf niet zo goed verzorgt. Maar hij was wel naar het Noaberfestival gekomen, in nette kleding. Dankzij Jan-Willem mocht de tuin van

deze buurman worden aangepakt. Hij belde onze medewerkers een paar dagen later op om ze persoonlijk te bedanken. Jan-Willem wil ook meer doen. Ze hebben hem nu bij Soep met liefde uitgenodigd. Om meer met hem in gesprek te komen over wat hij leuk vindt en zou willen doen.

Aansluiten bij het ritme en tempo van de buurt

Onze medewerkers werken niet inhoudsloos, maar wel onafhankelijk van de inhoud. Ze staan in de buurt, zijn dichtbij, maken contact en werken vanuit wat zich aandient. Ze hebben oog voor een beleidsagenda, maar zijn primair dienstbaar aan de bewoners en hun proces. Vanuit het geloof dat als mensen zich met elkaar kunnen verbinden en de gemeenschapskracht groeit, dat positieve effecten heeft op alle levensgebieden. En vanzelf raakt aan thema's op de beleidsagenda. In het dienstbaar zijn aan het bewonersproces, is het cruciaal om het tempo en ritme van de buurt te volgen. Bewoners werken niet in dienst van een gemeentelijke agenda, maar vanuit de energie die ze krijgen door zich in te zetten op een vraagstuk of voor een activiteit of initiatief. En die energie kan soms tijdelijk minder zijn. Of er is even iets anders op hun pad gekomen. Andersom kan het zijn dat bewoners ineens willen vliegen. Onze medewerkers maken alle varianten mee. En schakelen steeds mee en bij.

Uit de praktijk van onze medewerkers

Afstand durven nemen

Met een aantal buurtmoeders hebben onze buurtwerkers een Sinterklaasfeest georganiseerd. Dat was een groot succes, maar de weg ernaartoe was ingewikkeld. De buurtwerkers hebben veel geleerd. In hoe verschillend iedereen is en in groepsdynamiek. Het leidde ertoe dat ze de betreffende moeders in januari even met rust hebben gelaten en zich hebben gericht op andere contacten. Net voor Pasen wilden

“Een ‘tekort aan sociaal kapitaal’ betekent feitelijk dat mensen elkaar onvoldoende kennen”

sommige moeders toch weer wat doen, maar niet meer met de hele groep. Een aantal vrouwen is zelf aan de slag gegaan, terwijl ze eerder geen verantwoordelijkheid wilden dragen. Ze hebben geleerd dat ze zelf iets voor elkaar kunnen krijgen en dat het niet groots en meeslepend hoeft te zijn. De buurt draait op ideeën; het ene gaat fantastisch, het andere wordt afgeblazen, weer andere kunnen niet doorgaan, bijvoorbeeld wegens gebrek aan plekken in de buurt. Ondanks alles, is er echt wat ontstaan in de buurt. Mensen leggen zelf contacten met elkaar, vanuit elk feestje ontstaat een nieuw feestje en veel gaat inmiddels buiten onze buurtwerkers om. Er gaat van alles mis, maar mensen hebben elkaar leren kennen en er is een andere sfeer in de buurt.

Moestuin in de Dreven: ongeduld herkennen en actie ondernemen

Tijdens een van de koffiemomenten in de Dreven raakten twee bewoners aan de praat die van het recyclen en ecologische zijn. Daar is het idee voor een moestuin ontstaan, waar je ook elkaars tuingereedschap kunt lenen. Ze zijn inmiddels al vijf bewoners sterk en hebben samen een plan geschreven. Vervolgens bleek de wijkbeheerder met vakantie, waardoor het even duurde, en er ook een zekere mate van ongeduld ontstond bij de bewoners. Nadat weer contact werd gezocht, sloot er een vervanger van de wijkbeheerder aan bij de Buurtkoffie en was het snel rond. De gemeente helpt nu met het gereed maken van de grond. Er komt ook een contractje voor het onderhoud, waar de bewoners verantwoordelijk voor worden, en dat vinden ze prima. Ze gaan ook zelf draagvlak zoeken, wat betekent dat ze veel gesprekjes bij de deur aanknopen over de buurt, wat een onbedoeld positief neveneffect is. Maar alles is bij de bewoners gelaten, ook het plan en de uitvoering ervan!

Creëren en benutten van Bumping Places

Als er een ‘tekort aan sociaal kapitaal’ wordt gesignaleerd, betekent dat feitelijk dat mensen elkaar onvoldoende kennen. Kwalitatief, waardoor je niet weet wat je aan elkaar kunt hebben, maar ook kwantitatief; je kent simpelweg weinig mensen. Het is dus belangrijk dat je elkaar kunt ontmoeten in de buurt. Dat kan bij ‘bumping places’, plekken die voor iedereen zijn te bezoeken. Uitnodigende plekken waar energie en enthousiasme vrijkomt en waar verbindingen en onderlinge betrokkenheid ontstaan. Plekken waar je elkaar spontaan en informeel kunt ontmoeten, terwijl je van plan was iets anders te gaan doen.

Uit de praktijk van onze medewerkers

Het gebouw van het Apostolisch Genootschap

Het contact met het Apostolisch Genootschap is in 2023 gelegd en in 2024 verdiept. Anders gezegd: de buurt komt er tegenwoordig binnen. De buurtwerkers knoopten de nodige gesprekken aan, in de buurt rondom het gebouw. Er bleek veel animo voor gezamenlijke activiteiten. Na een aantal verkennende bijeenkomsten, was er een initiatievenavond waar jong en oud samen kwamen. De ideeën kregen alle ruimte. Mensen ontdekten dat ze burens zijn. Je kunt zo dichtbij elkaar wonen en elkaar niet eens kennen. Dat is veranderd. Mensen speeddaten met elkaar, voeren gesprekken en het bruist. Ideeën zijn er te over: samen koffiedrinken, een leesgroep, een buurtkoor, een creamiddag, een wandelgroep, een buurtfeest voor het 50-jarig bestaan van de straat. Er komt van alles voorbij. Uiteindelijk worden er wat ideeën opgepakt en gaan de bewoners in groepjes hierover in gesprek. Het ene groepje duikt al meteen in de praktische kant van een idee: ‘hoe kunnen we het buurtfeest financieren?’ Andere groepjes kletsen eerst verder over wat hen leuk lijkt. Er is ruimte voor beide. Bewoners hebben een gezellige avond, leren

elkaar kennen en zien verschillende mogelijkheden om vaker samen te komen in de buurt. Inmiddels is er een bewonerscommissie voor leuke initiatieven ontstaan, een Jeu de boulesclub en een vast moment met koffie, ontmoeting en spelletjes. Bij die laatste activiteit zijn ook bewoners uit andere delen van de buurt aangesloten. Dat loopt prima. Uit die groep komen voortdurend nieuwe ideeën, bijvoorbeeld voor Koningsdag, een buurtbarbecue op Burendag en Christmas Carols, waar mensen kunnen meedoen met het al bestaande koor. Iedereen is welkom! Die activiteiten zijn door en voor bewoners. En ontstaan alleen als mensen een plek hebben om elkaar te kunnen ontmoeten. Een Bumping place.

“In de achterliggende maanden hebben we in ons gebouw een aantal keren onze burens ontmoet. Zonder de hulp van Stimenz was dit nooit gelukt. En wat ben ik dankbaar dat er in die paar maanden zulke leuke contacten zijn ontstaan. Na eerst een aantal momenten van kennismaken, hebben we nu concreet iedere eerste donderdagmiddag van de maand een ontmoetingsmiddag voor een ieder die dat wil. Burens en mensen uit onze gemeenschap ontmoeten elkaar. Een aantal spelen spelletjes, anderen gaan met elkaar in gesprek via gesprekskaartjes en natuurlijk is er ook ruimte voor het spontane gesprek. We beginnen altijd met koffie, thee en wat lekkers. Ook dit regelen we met elkaar. In de groepsapp doen we een oproep en met een klein groepje burens en mensen van de gemeenschap zetten we alles klaar. Daarna loopt het eigenlijk vanzelf. Voor mij als voorganger een cadeautje om zo betekenisvol voor de buurt te kunnen zijn én om hele mooie gesprekken te hebben met buurtgenoten. Wat zijn er toch een hoop leuke mensen!”

(Christa de Wit, voorgangster bij het Apostolisch Genootschap)

Opritten van bewoners als Bumping place: enthousiasme is besmettelijk

Een buurtwerker organiseerde ooit een pop-up in de buurt, omdat ze van verschillende bewoners te horen kreeg dat ze iets voor en in de buurt wilden doen. Ze bracht ze samen, zodat ze elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen ontdekken wat ze delen en elkaar te bieden hebben. Een bewoner liep er min of meer toevallig langs. Hij kwam af op het enthousiasme en haakte aan omdat hijzelf ook iets voor zijn buurt wil betekenen. Op deze pop-up volgde er een Pizza pop-up, met nieuwe gezichten en weer nieuwe verbindingen. Nu heeft de bewoner zelf het initiatief genomen voor een Oliebollen pop-up in december. Op de oprit voor zijn huis, met een kampvuurtje en verdiepende vragen om elkaar echt beter te leren kennen. Het is een voorbeeld van iets wat overal speelt: enthousiasme is besmettelijk. Als bewoners van flat 1 zien dat er bij flat 2 van alles gebeurt wat voor positieve reuring zorgt, willen ze dat ook. Zo gaat het door de hele straat of buurt stromen en ontstaat een lopend vuurtje van activiteiten! Een sneeuwbal die kris-kras door de buurt loopt. Waarbij de buurtwerker op een gegeven moment nog weet waar het ooit begon, maar niet meer waartoe het allemaal heeft geleid. Een ander voorbeeld speelde in de Warenargaarde, een enorme straat. Er speelt het een en ander: veel klachten, rommel, geluids-overlast, het is er ogenschijnlijk anoniem samenleven. Onze buurtwerkers wilden iets doen. Met de Koffiebus organiseerden ze een eerste Koffie pop-up op Burendag. Maar er was eigenlijk geen goede plek voor. Ze mochten op de oprit van een bewoner staan die ze via het Trefpunt kenden en

die het direct heel leuk vond. Er is geflyerd en deur-aan-deur aangebeld om mensen uit te nodigen. Bij de Koffiebus werd het gezellig en er kwamen veel positieve verhalen over de straat voorbij. Een echtpaar prikt afval in de straat en er zijn veel mensen die contact hebben met straatgenoten. Het beeld van de buurt werd hier bijgesteld. Allerlei mensen van verschillende achtergronden vonden elkaar, in positieve verhalen. Het idee is nu om de Buurtbus vaker te laten komen.

Oude en nieuwe plekken

De contacten met de Kinderboerderij werden in 2023 al gelegd. Ook daar is het contact verdiept. De lijntjes zijn kort. En dat betaalt zich uit. Bij een Buurtpicknick regende het bijvoorbeeld erg hard. Dan is het één belletje en de buurt kan terecht bij de Kinderboerderij. Ook bij de Herfstactiviteiten van kinderen kon er zo van alles worden geregeld. De buurtwerkers gaan voortdurend naar plekken waar mensen al van nature komen. Zo zijn ze in de zomer in het park gaan staan. Ook daar komt het al snel tot gesprekjes en ontstaat er van alles. Een bewoner gaf aan graag vliegers te willen maken. Dat kan dan ook weer mooi bij de Kinderboerderij! De ideeën worden razendsnel omgezet in acties, omdat er plekken zijn waar de ideeën gerealiseerd kunnen worden. Spontaan. Met een aantal mensen die ze hebben gesproken, is nog altijd contact. En daar ontstaat ook van alles uit.

Pas op de plaats-gesprekken

Een van de bouwstenen voor community building vanuit de ABCD-principes is samen stilstaan, reflecteren, leren én vieren. Niet in een evaluatie-gesprek waarbij bewoners, verantwoording moeten afleggen aan het systeem, maar in een Pas op de plaats-gesprek. Daarbij wisselen bewoners uit over wat er in hun buurt is gebeurd en veranderd. Ze maken zichtbaar wat onzichtbaar is of was. Zo ervaren ze collectieve kracht en trots. Het is stilstaan bij, niet verantwoord aan. Ze reflecteren en leren samen. Er zijn diverse manieren om zo'n gesprek te voeren. Het kan op

de door Birgit Oelkers bedachte Pas op de plaats-manier. Daarnaast zijn er onderzoeksinstrumenten als de Straatbarometer en de Van het een, kom het ander-kaart, beiden ontwikkeld door Kees Fortuin. Zo doe je samen met en door bewoners onderzoek. Met de Straatbarometer door een gesprek te voeren aan de hand van zes stellingen. Waarna bewoners zelf andere buurtgenoten interviewen. Met de Van het een, komt het ander-kaart recapituleer je in een gezellig gesprek tot in detail wat er sinds het eerste contact met de buurtwerker is gebeurd in de flat, straat, buurt of het dorp. Beide instrumenten leveren nieuwe ontmoetingen en gesprekken over de buurt op.

Pas op de plaats-gesprek bij het Apostolisch genootschap

Op 3 oktober 2024 keken bewoners tijdens een Pas op de plaats-gesprek terug op de afgelopen vijf maanden. Daarin zijn ze begonnen met maandelijkse koffie-, spelletjes- en creatieve bijeenkomsten. Vier vragen stonden centraal: wat gaat er goed, worden er dingen gemist, wat moet beter en welke impact hebben de activiteiten op bewoners en de buurt. Wat goed gaat is het aantal contacten en ontmoetingen. En dat bewoners zélf activiteiten organiseren. Waar steeds weer nieuwsgierige anderen op af komen. Met een nieuwe flyer kunnen er nog meer mensen in de buurt op de hoogte raken van wat er gebeurt. Bewoners willen deze zelf wel verspreiden. Om weer nieuwe energie en betrokkenheid te genereren, wordt een nieuwe activiteit voorgesteld: Lessons & Carols. Bewoners kunnen dan met kerst meezingen met het al bestaande koor. Er gaat veel goed. Voor de creatieve activiteiten is echter weinig animo. Daar stoppen de bewoners voorlopig even geen energie meer in. Het beste werd voor het laatste bewaard. Want was is er veranderd voor de bewoners? Bewoners zijn meer betrokken geraakt bij elkaar. Ze doen nu ook meer met burenen onderling, zoals met Koningsdag en buurtbarbecues. Al die activiteiten leiden tot meer saamhorigheid en ook tot meer interactie tussen bewoners in de wijk. Gedag zeggen, gesprekjes starten, naar elkaar zwaaien. Er zijn zelfs twee bewoners uit een ander deel van de Donken

“We kijken vaker naar elkaar om, zoeken elkaar ook op wanneer het even niet lekker gaat”

die structureel meedoen aan de bijeenkomsten en activiteiten. Ze zijn aangehaakt door een Koffie pop-up, zijn enthousiast geworden en kijken nu uit naar de maandelijkse bijeenkomsten.

Pas op de plaats-gesprek Donkhuus

Ook in het Donkhuus deelden bewoners tijdens een Pas op de plaats-gesprek waardevolle inzichten over de activiteiten en ontwikkelingen in de afgelopen maanden. Ze benadrukten hoe positief het is dat ze meerdere activiteiten organiseren. Een bewoner merkt op dat mensen actiever zijn geworden en dat er goed gebruik wordt gemaakt van elkaars talenten. Verder zijn activiteiten voor hem een goed excuus om buitenshuis te komen. Een andere bewoner is trots op de snelle organisatie van Halloween, in twee weken tijd, de groei in haar persoonlijke contacten en de waardevolle Creacub waar ze naartoe kan gaan. Ze waardeert ook de betrokkenheid van Stimenz, zoals alle andere betrokkenen. “Er wordt altijd interesse getoond in hoe het met me is.” Ze constateert ook een positieve verandering in de onderlinge contacten met de burenen: “We kijken vaker naar elkaar om, zoeken elkaar ook op wanneer het even niet lekker gaat.” Ook anderen benoemen het toegenomen omkijken naar elkaar en de verbeterde onderlinge hulp, zoals het uitlaten van de hond en helpen bij huishoudelijke hulp. Bewoners ondernemen meer en halen energie uit de activiteiten. Als gemeenschap geloven de bewoners sterk in de groeipotentie van het creacubje en de koffieochtend. “Voorheen was het een gesloten groepje, nu is de groep opener en hechter.” De kracht van de gemeenschap ligt in het vermogen om elkaars krachten effectief in te zetten. De bewoners noemen de bereidheid om gebruik te maken van individuele sterke punten als kenmerkend voor hun gemeenschap. Ze er-

“In een Pas op de plaats-gesprek maken bewoners zichtbaar wat onzichtbaar is of was. Het is niet verantwoord aan, maar stilstaan bij”

kennen het belang van het 'lege stoel'-principe als middel om nog krachtiger te worden. "Door nieuwe bewoners te verwelkomen die iets willen bijdragen, vergroot je niet alleen je gemeenschap, maar ook de diversiteit aan talenten binnen de groep."

Straatbarometer: een eerste vingeroefening

Vanavond zijn we in het Theehuis. Als we binnenkomen, is het er al gezellig. Er zijn zeven bewoners uit de Metaalbuurt, Anneke, Gerda, Danny, Bianca, Maria, Farid en Jeanine. Jan is vanuit Apeldoorn-Zuid met Jeanine meegekomen. Chiel, bewoner en vrijwillige kok van het Theehuis, heeft uitgekapt. Waar buurtwerker Tamara nog aangaf dat 'we een frietje zouden eten', lijkt het eerder op een kerstdiner. Vanavond hebben we het samen over wat er de laatste twaalf maanden in de buurt is gebeurd en veranderd. Dat doen we met de Straatbarometer, een door onderzoeker Kees Fortuin bedacht instrument om onderzoek met en door bewoners zelf te doen.

Het is een eerste, kleine vingeroefening met het onderzoeksinstrument. De Straatbarometer telt zes vragen die ingaan op ontmoeting, contact, gemeenschapsvorming en de algehele sfeer in de buurt. Dat is immers waar buurtwerker Tamara mee bezig is; met praatjes maken, relaties aangaan, ontmoetingen organiseren en verbindingen leggen. De meerwaarde van de Straatbarometer is dat bewoners zélf het gesprek over de buurt voeren. Maar ook dat er zo weer nieuwe verbindingen ontstaan. Dit instrument draagt op deze manier direct bij aan het buurtproces. De tafelenoten vullen eerst zelf scores in bij de zes vragen. De gesprekken komen al snel op gang. Bewoners die elkaar niet bij naam kennen, maar wel van gezicht, leren elkaar beter kennen.

Je voelt je welkom

Bij het invullen valt op dat Jan, die niet in deze buurt woont, de meeste 'slechte' scores toekent. De bewoners uit de Metaalbuurt zijn grotendeels tevreden met hun buurt, het aantal contacten en het omkijken naar elkaar. We gaan erover in gesprek. Bianca ervaart de ontwikkeling van de

buurt positief. "Een buurvrouw organiseerde met haar zoontje bijvoorbeeld een circus. Dan kom je daar aanlopen en word je letterlijk met open armen ontvangen. Dat vind ik mooi, je voelt je welkom! Ik wist van deze activiteit door de Koffie en Pizza pop-ups die Tamara organiseert en die ik bezoek. Dat zijn echt momenten waar de buurtjes bij elkaar worden gebracht. Dat is hartstikke leuk!" Ook Maria heeft door die pop-ups meerdere mensen leren kennen. Danny herkent de goede ontwikkelingen ook, Anneke wijst nog wel op het afvalprobleem in de buurt. Positief is dat Maria er laatst voor het eerst een bewoner op heeft aangesproken. "Je woont bij elkaar. In de flat heb je eigenlijk één groot dak. Je moet samenleven en elkaar op dingen aan kunnen spreken." Farid groet iedereen en bewoners groeten hem. Ook hij is blij met de pop-ups. "Ze zijn goed om elkaar beter te leren kennen. En dat is belangrijk. Anders blijft het ieder voor zich." De nabije toekomst van de buurt, valt volgens de bewoners moeilijk te voorspellen. Danny denkt wel dat de combinatie van de renovatie en de contacten die tussen bewoners zijn ontstaan, eraan bijdraagt dat de buurt meer samen komt. En mensen meer tevreden zijn. Het gevoel leeft nog wel dat ze Tamara niet kunnen missen. Dan zou ook het contact tussen de flats wellicht weer wegvallen. Vanuit deze overpeinzing, ontstaat een nieuw idee: een zomerfeest, met alle flats samen. Danny kan hier wel een podium voor maken! Hij maakt nu ook een bord voor een activiteit. En Anneke kan met haar koor optreden! Reden voor Tamara om aan te stippen dat de bewoners al van alles zonder haar doen.

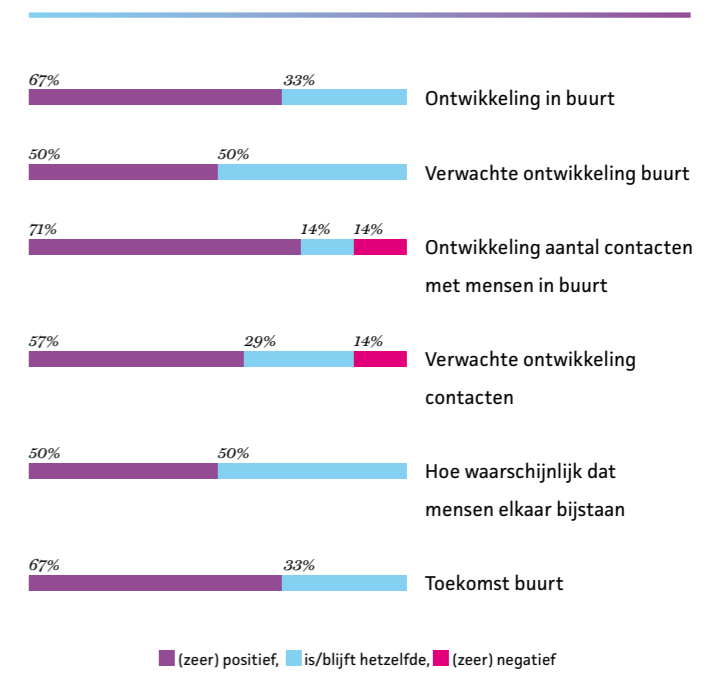
De drempel over geholpen

Is het onderling contact toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen het afgelopen jaar? Bianca moedigt haar flatgenote Gerda aan haar verhaal te doen. Ze doet het, soms zichtbaar geëmotioneerd. "Ik ben behoorlijk op mezelf. Ik had de voorkeur voor een portiekflat, omdat je dan geen geloop hebt langs je deur. Maar na verloop van tijd kom je thuis te zitten door je leeftijd. En nu komt er een renovatie aan, wat een enorme impact heeft. Al die dingen hebben een grote invloed op hoe ik me voel." Gerda kreeg een flyer

voor de Koffie pop-up van Stimenz in de bus. Eerst leek het haar niks, maar door Bianca kreeg ze er oog voor en zag ze het voordeel ervan. "Bianca vroeg me of ik een keer mee ging. Ik vroeg haar toen letterlijk of ze me wilde komen halen. Want ik moest een drempel over." Gerda is van tevoren erg zenuwachtig, maar haalt steun uit Bianca die haar er rustig in meeneemt. Tijdens de koffie hoort ze voor het eerst ervaringen van burens over de renovatie. Het helpt Gerda relativeren, waardoor ze beter om kan gaan met haar angstige gedachten. Ze ervaart sindsdien minder stress. "Ik ben zo blij om er weer op uit te gaan, ook naar dit diner. Ik ben de drempel over geholpen en kom weer onder de mensen." Gerda krijgt, na kok Chiel, het tweede applaus van de avond. Maria geeft aan dat Gerda altijd bij haar terecht kan, als er iets speelt. En vertelt dat ze op nummer 58 woont. Alle bewoners zijn het er wel over eens: het aantal contacten is echt toegenomen het laatste jaar. Maria organiseert op 20 december een aanschuiftable in het Theehuis. Dat weten de anderen nu ook. Ook Farid ziet eten als een mooie manier om mensen te verbinden. Toen hij nog in Newcastle woonde kookte hij regelmatig voor zijn buurt.

Wederkerigheid bij omkijken naar elkaar

Bij het omkijken naar elkaar denkt de helft er positief over, de andere helft neutraal. Danny vindt het wel nodig en deelt een mooi voorbeeld. "Laatst had een buurvrouw waspoeder nodig. Ik was in de supermarkt en nam een pak voor haar mee. Daar hoeft ik dan geen geld voor. Maar mijn buurvrouw gaf me drie bakken met Chinees die ze nog over had. Dat is het mooiste; als omkijken naar elkaar wederkerig is." Jeanine ervaart dat mensen zich soms bewust terugtrekken. Anneke herkent dat wel. "Ook ik ben heel erg op mezelf. Daarom zijn die koffie- en pizzamomenten voor mij zo belangrijk. Die heb ik nodig voor het contact met de burens." Het gaat over de komende twaalf maanden. Blijft het positief doorgaan in de buurt of niet? Maria richt zich tot Tamara. "Zo lang jij er bent, blijft het leuk." Een paar minuten later is die zin veranderd in "Zo lang wij er zijn, blijft het leuk!" Bianca kijkt ernaar uit dat de groep groter groeit. En ze ziet dat eigenlijk al

Figuur: Resultaat uitvoeren van de Straatbarometer in de Metaalbuurt

gebeuren, omdat er inmiddels in meerdere straten iets ontstaat. Voor Farid start alles met contact. "Praten en luisteren is belangrijk. Respect hebben voor elkaar en elkaar accepteren zoals we zijn." Tamara vertelt de bewoners dat ze voordat ze in de buurt begon, van instanties te horen kreeg dat er veel aan de hand was in de buurt. Danny knikt. "Dat is het probleem met instanties. Ze bekijken alles van buitenaf, en kijken dan vooral naar de problemen die we hebben. Zonder te weten wie we zijn en wat we kunnen. Als bewoner heb ik nu het gevoel dat ik echt mag meedoen. Niet dwingend, maar vrijblijvend. Ik mag meedoen maar het hoeft niet." Bianca vindt het heel prettig dat Tamara soms net dat zetje geeft dat nodig is om iets van de grond te krijgen. Tamara sluit af door de bewoners aan te moedigen steeds weer hun burens mee te vragen naar activiteiten. "Dan ontstaat er namelijk weer van alles!"

Geteld in de praktijk

We hebben verteld over de praktijk, maar er ook geteld. Met als disclaimer dat de ware betekenis van alles wat geteld is, zich alleen maar laat vertellen in verhalen. Omdat het in ABCD niet gaat over wát er met mensen gebeurt (of ze meedoen aan een activiteit), maar wat er tússeen mensen ontstaat. En dat kun je alleen maar vertellen.

Aantal georganiseerde pop-ups: 108

- 1 Eerste bijeenkomst gebouw Apostolisch genootschap
- 2 Vervolgbijsamenkomst gebouw Apostolisch genootschap
- 3 Koffiepunt ontmoeting Imkersplaats
- 4 Bijsamenkomst gebouw Apostolisch genootschap, avond
- 5 Jeu de boules met koffie. 1e editie
- 6 Koffiebus Muldersdreef (15 keer)
- 7 Koffie De Violieren
- 8 Pop-up in het Matenpark (9 keer)
- 9 Koffie pop-up Tichelaarsdonk
- 10 Eerste ontmoeting spel, koffie Apostolisch Genootschap
- 11 Koffie pop-up Donkhuus
- 12 Pop-up Burgersveld
- 13 Pop-up Stratenmakershoeve
- 14 Pop-up Markerichtersveld
- 15 Pop-up Burgersveld
- 16 Pop-up Dorpersveld
- 17 Pop up Warenargaarde
- 18 AH Beekbergen
- 19 Spar Hoenderloo
- 20 Spar Loenen
- 21 Plus in Klarenbeek
- 22 Bakker in Lieren
- 23 Wolterbeeklaan
- 24 De Hoeve
- 25 Lierderdrift
- 26 Dorpshuis Radio Kootwijk
- 27 Hoenderparkweg (20 keer)
- 28 De Sikkel (12 keer)
- 29 Schimmelpenninckstraat (20 keer)
- 30 Casperfagelstraat (6 keer)

Aantal (kleine en grote) activiteiten in het werkgebied: 32 (sommige activiteiten meerdere keren)

- 1 Wereldkeuken in 't Veldhuus
- 2 KOM! Festival
- 3 Iftar maaltijd De Herberg
- 4 Afvalfestival Muldersdreef
- 5 Buurtcamping
- 6 Zomerspelen
- 7 Burendag Klinkmakersdonk door bewoners
- 8 Lezing rouw en verlies Apostolisch Genootschap
- 9 Scootmobieltocht Buurt aan Zet
- 10 Visactiviteit (de VisMaten)
- 11 Fietsproject
- 12 Voorzorgcirkel bijsamenkomst
- 13 Paasactiviteit
- 14 Noaberfestival Beekbergen
- 15 Soep met liefde
- 16 High tea de camping Zegenoot
- 17 Samenwerking AZC: Soepactie Beekbergen
- 18 Cyber criminaliteit Loenen
- 19 Taallokaal
- 20 Buurtpicknick Radio Kootwijk

Aantal bewoners dat hieraan heeft meegedaan: ± 1.230

Bewoners doen aan meerdere activiteiten mee. In ABCD is dat alleen maar mooi. Deze bewoners dragen uiteindelijk weer bij aan de verbindingen tussen groepen (bridging).

Aantal plaatsen in de wijken en dorpen dat als Bumping place is gebruikt: 26

- 1 Drie Ranken
- 2 Het Apostolisch Genootschap
- 3 Trefpunt
- 4 Donkhuus
- 5 Gildenhove
- 6 Don Bosco
- 7 Koffiebus Dreven
- 8 Kinderboerderij de Maten
- 9 Berghorst
- 10 Het Matenpark
- 11 De Stolp
- 12 Imkersplaats
- 13 Wilheminahof
- 14 Dorpshuis Radio Kootwijk
- 15 Hofje de Haere
- 16 Beemtebroekland Dorpshuis
- 17 Klarenbeek MFC
- 18 De Hoge Weye
- 19 Huiskamer van Lieren
- 20 Bruisbeek
- 21 De Brink Loenen
- 22 Het Hoge Pad Beekbergen
- 23 Buurtfeest Staal en Metaalweg
- 24 Circusfeest Westenenkerpark
- 25 Zuiderparkfestival
- 26 Pizza eten met de Metaalbuurt

Daarnaast nog de entreehallen van flats, buurttuinen en diverse opritten van bewoners.

Het jaar in verander-quotes

Buurtwerkers over de doorontwikkeling van hun werk en wat er is veranderd in de buurt

Celine Egri, Ilonka Oldenhof en Halit Baser werken allen als buurtwerker in De Maten, Tamara van Duijn in de Metaalbuurt, opbouwwerker Jeanet van 't Erve en buurtregisseur Claudia Bleijerveld in de Apeldoornse dorpen. We hebben ze gevraagd naar wat ze het afgelopen jaar geleerd hebben in hun werk. En wat er in de buurten en dorpen veranderd is. Hun jaar presenteren we in een aantal veelzeggende veranderquotes.

“Ik ben aan het leren om het écht bij de buurt te laten en om niet zelf alle verantwoordelijkheid te nemen. Dus niet meer de bewoners ‘bij de hand bijnemen’ en allemaal dingen doen omdat je wil dat er iets lukt. Daarin leer ik echt heel veel. Ook het bewustzijn om niet vanuit jezelf te denken, vanuit wat ik zou willen in de buurt. Maar om te denken: wat wil de buurt? Een voorbeeld daarvan is dat ik een ontmoetingsplek mis waar ik buurtbewoners kan ontmoeten, in de winter is het echt te koud om dat buiten te doen. Maar het gaat er niet om dat ik het mis, het gaat erom of dit voor de buurtbewoners zo is. En dat is het: buurtbewoners hebben behoefte aan een plek waar ze samen kunnen komen. Het is een wens van de buurt en daar strijd ik voor, altijd voor en door de buurt.”

“Wat er negatief is, ga je samen dragen. En wat wél lukt, daar halen bewoners hun plezier en kracht uit”

“Ik heb geleerd om in een gesprek met bewoners nieuwsgierig te zijn naar het verhaal, maar om het gesprek daarbij niet te veel proberen te sturen. Verkennen in plaats van zoeken naar antwoorden. Inmiddels kent iedereen mij in de buurt, en die relaties zijn goud waard. Maar de relaties tussen mensen, daar draait het natuurlijk om.”

“Vorig jaar had ik heel veel moeite met dat het op en af gaat in de wijk. Dan dacht ik: Ligt dat aan mij? Er gebeurt nu niks, moet ik iets anders doen? Ik werkte hiervoor bij de GGZ en daar gebeurt 24/7 wat, dat er soms niets gebeurt was dus een hele omslag voor mij. Nu ben ik er helemaal oké mee. Ik vertrouw meer op mezelf en op hoe het gaat in de buurt. Ik kan wel van alles gaan organiseren zodat er maar iets gebeurt in de wijk, maar dat doe ik niet meer. Je wil zelf heel veel, je wil dingen waarmaken, ook voor je werkgever. Ik heb daarom wel 10 keer mijn functiebeschrijving bekeken. Dat bevestigde voor mij dat ik mijn werk goed doe. Het contact met Ilonka helpt ook echt bij die bevestiging. We helpen elkaar met alles in ons team. We zijn heel anders, maar vullen elkaar enorm aan. We hebben elkaar ook nodig. Je werkt niet de hele dag samen, want je hebt een eigen stukje in de wijk. Juist dat bij elkaar terugkomen en met elkaar sparren, maakt sterk.”

“Wat ik leer is dat er heel veel (zorg)organisaties zijn en als je die allemaal gelooft, is er geen normaal mens te vinden in onze gemeente. Als ik hier naar zou luisteren, zou ik met allerlei vooroordelen de buurt in gaan. Maar ik bel gewoon aan en ga in gesprek. Ik ben nieuwsgierig naar de persoon, wil contact leggen en gewoon even kletsen. En zo kom ik er ook achter wie ze zijn, waar ze voor willen gaan, voorbij alles wat ze misschien niet hebben. Het zijn mensen vol spirit en drive. Buurtbewoners weten soms van elkaar niet meer wat ze te bieden hebben, omdat ze door de negativiteit ook elkaar op een bepaalde manier zijn gaan zien. Het wordt dan zo zwaar gemaakt. Zaak is om er dan op een positieve manier in te gaan. Let's go! Heerlijk! En wat er negatief is, ga je samen dragen. Daar ga je zelfs grapjes over maken. En uit wat ze wél lukt, daar halen ze hun plezier en kracht uit.”

“Elf dorpen, elf dorpsraden, grote dorpen, kleine dorpen, er is van alles. Dus de eerste valkuil was: moeten en kunnen we in al die elf dorpen écht aanwezig zijn? We hebben het gekaderd en focus aangebracht, door vooral in Loenen, Beekbergen, Uddel en Hoenderloo te zijn. Anders lukt het niet om relaties op te bouwen, dat hebben we moeten leren. De dorpen waar we op focussen zijn hierdoor meer zichtbaar geworden, er is meer contact ontstaan met buurtbewoners. Daarom proberen we nu minder zelf te organiseren. We kijken welke bewoners met meer structurele dingen aan de slag willen gaan. Dat loopt dan en dan kunnen wij op de achtergrond aanwezig blijven. Het werken is door die ABCD-principes leuker geworden. Sommige dingen deed ik al, nu veel bewuster. Het wordt leuker omdat dingen blijven voortbestaan, ook wanneer ik naar de achtergrond verdwijn. Omdat de buurt het zelf draagt.”

“Collega’s met een andere functie benaderen ons ook wanneer een bewoner iets wil doen. Zo kwamen we bij een man die aan houtbewerking en glasblazen doet. Hij wil dat graag met anderen delen. Wij zijn met hem in gesprek gegaan over hoe hij dat voor zich ziet. Wil hij misschien klussen met een aantal anderen? Of wil hij gewoon anderen ontmoeten? Samen komen we erachter wat iemand graag wil doen en ondersteunen we waar nodig om het op poten te zetten. Het is leuker als de bewoners er zelf de schouders onder zetten, dan is het van hen en blijft het bestaan. Andere professionals weten inmiddels dat als iemand iets wil doen, ze ons inschakelen. Daarom is dat contact met Samen055 voor ons maar ook voor die collega’s, belangrijk. Anders laten we kansen om gemeenschapsversterkend te werken liggen.”

“Er is meer reuring in de buurt, op een positieve manier. Bewoners uit verschillende flats herkennen elkaar. Er is een buurtgevoel ontstaan; bewoners zien elkaar en kijken naar elkaar om. Er is meer verbinding ontstaan, meer samenhang. Dat hebben we gehoord van bewoners en zien we zelf terug. Ik stelde voor om te starten met een Lief & Leedstraat in de buurt en toen hoorde ik terug:

“Wat we hebben ervaren, is dat je niet vanuit de inhoud, of taakgericht, de eerste gesprekken moet voeren, maar als nieuwsgierige gast. Juist om een relatie op te bouwen”

die hebben we helemaal niet nodig, zo doen we dat al! Toen ik hier vorig jaar begon, had ik dat antwoord denk ik echt niet gekregen. Maar dat is het gevolg van wat er hier is gebeurd en veranderd.”

“In ons contact in de Haere hebben we van alles geleerd. Bijvoorbeeld dat je het sociale verband nodig hebt om iets te kunnen betekenen in een gemeenschap. En dat als je een relatie aangaat met mensen, zij je toegang kunnen geven tot andere delen van een redelijk gesloten gemeenschap. Wat we verder hebben ervaren, is dat je niet vanuit de inhoud, of taakgericht, de eerste gesprekken moet voeren, maar als nieuwsgierige gast. Juist om die relatie op te bouwen. Verder is het ook mooi om te zien dat er direct opbrengsten ontstaan op allerlei gebieden. Er staan hekjes om de tuintjes, het groen wordt door henzelf bijgehouden en er is een ondergrondse container geplaatst. Dat is een impuls voor de leefbaarheid en het eigenaarschap van de bewoners. De speeltoestellen en de voetbalkooi betekenen iets voor de ontmoetingsmogelijkheden en dragen bij aan een gezonde leefstijl, maar jongeren leren er ook door samenwerken en omgaan met regels. Zo werken we aan de gemeentelijke opdracht. Niet door direct problemen aan te pakken, maar door contact te maken. Te ontdekken wat voor de mensen zelf van betekenis is. Laatste inzicht is dat we niet namens de bewoners van de Haere met de gemeente, of namens de gemeente met de bewoners willen praten. Nu er iets is opgebouwd willen we de brug slaan tussen de bewoners en de gemeente. Zodat ze met elkaar het gesprek kunnen voeren.”

Zonder vragen stellen kom je niet verder

“DE CONTEXT WAARBINNEN JE VRAGEN STELT IS ZEER BELANGRIJK. JE MOET EEN FUNDAMENTELE INTERESSE IN MENSEN HEBBEN. ALLEEN DAN ONTSTAAT ER EEN GESPREK”

“DE WEG NAAR EEN ECHT GESPREK PLAVEI JE DOOR EEN CONTEXT TE CREËREN WAARBINNEN JE DE GOEDE VRAGEN KAN EN MAG STELLEN.”

“HET GAAT ER NIET ZOZEER OM OF HET STELLEN VAN VRAGEN BELANGRIJKER IS DAN HET KRIJGEN VAN ANTWOORDEN. ER ZIT IETS VOOR: DE RELATIE, HET GESPREK”

“VALKUIL NUMMER ÉÉN IS OM MET VRAGEN IETS LOS TE WILLEN KRIJGEN”

“VANUIT OPRECHTE INTERESSE MAG JE VRAGEN STELLEN DIE ANDEREN NIET MOGEN STELLEN”

Doorkijkje naar 2025

DOORKIJKJE NAAR 2024

In 2025 werken we graag verder aan het vormen en versterken van gemeenschappen in de Apeldoornse wijken en dorpen. Bouwen aan meer sociaal kapitaal, draagkracht en aan veerkrachtige gemeenschappen: buurtkracht. Dat willen we op onderstaande wijze vormgeven.

Inzet op werken aan buurtkracht en samen leren

> Community building blijft ook komend jaar een belangrijke basis van het werk van de buurtwerkers in de wijken en de opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen. Dat betekent dat ze blijven inzetten op het samen met bewoners op gang brengen, versterken, verder brengen en onderhouden van ontmoetingen, verbindingen en relaties. Om zo de collectieve kracht, dat wat er tussen bewoners ontstaat, te versterken.

> Ook in 2025 zoeken we actief de verbinding met actieve bewonersinitiatieven en collega-organisaties in de wijken en dorpen. Om elkaar nog beter te leren kennen, te ervaren wat je elkaar al te bieden hebt en wat er nog meer mogelijk is en van elkaar te leren. Steeds met ons doel in het achterhoofd: het vormen en versterken van gemeenschappen.

> In 2025 werken we in de Dorpen ook aan de hand van Dorpsplannen waarin we de kansen die inwoners zien als leidraad gebruiken voor de inzet die wij als organisaties ondersteunen.

“Verhalen zijn ook belangrijk om meer gevoel te krijgen bij de manier van werken en de impact ervan”

> In 2023 zijn we intern gestart met een uitwisselings- en leerstructuur ABCD. Zowel de buurtwerkers in de wijken als de opbouwwerker en buurtregisseur in de dorpen doen hier aan mee. In Verhalensessies delen ze verhalen met elkaar die ze samen uitdiepen, tijdens Leertafels staan dilemma's en praktijksituaties waarover ze willen sparren met collega's centraal. Doel van deze structuur is onderlinge ontmoeting, uitwisseling, samen leren en betekenis geven aan het werken vanuit de ABCD-principes. Voor 2025 staan de Verhalensessies als de Leertafels alweer gepland.

Ophalen en delen van verhalen, cijfers en beelden

> De verhalen die door onze communicatiemedewerker wordt opgetekend, blijven ook in 2025 belangrijk. Om te kunnen vertellen over wat er in de wijken en dorpen gebeurt en verandert en om meer gevoel te krijgen bij de manier van werken en de impact ervan. In 2024 zijn de eerste Muurposters met deze verhalen verschenen. In 2025 presenteren we op deze posters de meest aansprekende verhalen uit de buurten en dorpen, verteld door bewoners en professionals. Ze worden opgehangen op plekken in de buurten en dorpen zelf waar ze wel gelezen moeten worden. Het laat bewoners zien wat ze samen allemaal voor elkaar krijgen en biedt meer inzicht in wat, en hoe, onze manier van werken daaraan bijdraagt.

> Om de impact in kaart te brengen, hebben we Pas op de plaats-gesprekken gevoerd en een eerste keer geëxperimenteerd met de Straatbarometer. Daarmee gaan we in 2025 door. We gaan experimenteren met onderzoeksinstrumenten die bewoners zélf in staat stellen onder-

zoek te doen naar de ontwikkeling van kracht in hun groep, flat, straat of buurt. Uiteraard is het tempo en ritme van de buurt hierbij leidend. Naast de Straatbarometer en Pas op de plaats-gesprekken gaan we op tenminste twee plekken (een in een wijk, een in een dorp) een Van het een, komt het ander-kaart maken. Bewoners laten op zo'n kaart zelf zien wat er in twaalf maanden allemaal gebeurt en verandert is. Welke sociale relaties zijn ontstaan en van welke community assets gebruik is gemaakt.

Aanhaken bij lokale en landelijke ontwikkelingen, verdiepen samenwerking

> We blijven ons inzetten voor verdieping van samenwerkingsrelaties in de wijk. Aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden zoeken we, met bewoners en medewerkers van gemeente en partners in de wijken, naar manieren om, als instanties, meer aanvullend en dienend te werken. Zodat er meer ruimte kan ontstaan voor de initiatieven van bewoners en ze meer zeggenschap krijgen over hun eigen leefomgeving. Onze interne leerstructuur en actieve opstelling richting bewonersinitiatieven en collega-organisaties dragen hier in ieder geval aan bij.

> Momenteel lopen er grote onderzoekstrajecten die de waarde van het werken aan gemeenschapskracht vanuit ABCD in beeld willen brengen. We werken samen in Zuidoost met de pilot rondom ABCD. En we staan, sinds de start van de trajecten, in nauwe verbinding met het project 'Samen' van het Oranjefonds en een 5-jarig onderzoekstraject in de wijk Hilversum Zuidwest, waar onder andere de Hogeschool Utrecht, Versa Welzijn en een aantal landelijk bekende ABCD-werkers bij zijn betrokken. Met als doel van elkaar te leren en de impact van het werk, op meer manieren dan verhalend, inzichtelijk te kunnen maken. Op deze manier hebben we ook kennis genomen van de ontwikkeling van de Van het een, komt het ander-kaart, waar we komend jaar mee willen experimenteren.

“Aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden zoeken we, met bewoners en medewerkers van gemeente en partners in de wijken, naar manieren om, als instanties, meer aanvullend en dienend te werken. Zodat er meer ruimte kan ontstaan voor de initiatieven van bewoners en ze meer zeggenschap krijgen over hun eigen leefomgeving.”

‘Whatever the problem, community is the answer’

(Margaret Wheatley)

